

PATVIRTINTA
Mažeikių r. Tirkšlių Juozo Vitkaus-Kazimieraičio
progimnazijos direktoriaus
2023 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V1-166

MAŽEIKIŲ R. TIRKŠLIŲ JUOZO VITKAUS-KAZIMIERAIČIO PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ, VARTOJANČIŲ NARKOTINES, PSICHTROPINES, KITAS PSICHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS, NUSTATYMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-966/V-672 „Visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašas“ ir Ankstyvosios intervencijos programos vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. V-60/V-39.

2. Mokinių, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašas (toliau Aprašas) reglamentuoja vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimą Mažeikių r. Tirkšlių Juozo Vitkaus- Kazimieraičio progimnazijoje.

3. Mokinių, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo tikslas – siekti kuo anksčiau nustatyti ir motyvuoti vaikus atsisakyti žalingų įpročių, laiku suteikti kompleksinę psichologinę, medicininę ar kitą pagalbą mokiniui ir šeimai, išvengti neigiamų medicininių, ekonominių, socialinių ir teisinių padarinių, susijusių su narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų neteisėtu vartojimu.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

Ankstyvoji intervencija – psichologinės, socialinės pedagoginės pagalbos priemonės, taikomos vaikams po to, kai nustatoma, kad jie vartoja psichiką veikiančias medžiagas, skirtos skatinti nevartoti šių medžiagų.

Apsinuodijimas – pataloginė organizmo būklė, kurią sukelia narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas.

Apsvaigimas – psichikos būseną ar elgesio sutrikdymas, kuriuos sukelia pavartotos narkotinės, psichotropinės, kitos psichiką veikiančios medžiagos.

Medicininė apžiūra – specialių žinių ir reikiamą kvalifikaciją turinčių visų rūšių asmens sveikatos priežiūros įstaigų asmens sveikatos priežiūros specialistų, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka suteikta teisė atlikti medicininę apžiūrą, atliekami veiksmai, kuriais nustatoma, ar vaikas vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, apsinuodijęs jomis.

Narkotinės ir psichotropinės medžiagos – gamtinės ar sintetinės medžiagos, kurios įrašytos į narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus, patvirtintus sveikatos apsaugos ministro.

Psichiką veikiančios medžiagos – psichoaktyvios medžiagos, sukeliančios psichikos ir elgesio sutrikimus, kurie klasifikuojami pagal Tarptautinę statistinę ligų ir sveikatos problemų klasifikaciją.

Sveikatos priežiūros paslaugos – vaiko sveikatos būklės vertinimas, psichikos ir elgesio sutrikimų diagnostika, gydymas ir slauga.

Vaikas – žmogus, neturintis 18 metų, išskyrus tuos atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai numato kitaip.

Mokinys – asmuo, kuris mokosi.

Vaiko atstovai pagal įstatymą – tėvai, tėviai, globėjai, rūpintojai.

II SKYRIUS

PROGIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ VEIKSMAI, ĮTARUS, KAD MOKINYS VARTOJO NARKOTINES, PSICHOTROPINES, KITAS PSICHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS

5. Progimnazijos teritorijoje griežtai draudžiama turėti, vartoti ir platinti narkotines, psichotropines ar kitas psichiką veikiančias medžiagas.

6. **Progimnazijos darbuotojai**, įtarę, kad mokinys vartojo narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų:

6.1. nedelsiant informuoja apie tai progimnazijos vadovą ar jo įgaliotus asmenis, taip pat visuomenės sveikatos specialistą, vykdantį sveikatos priežiūrą mokykloje (jo darbo metu);

6.2. progimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo informuoja telefonu vaiko atstovus pagal įstatymą apie įtarimą, kad mokinys vartoja psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų ir nedelsiant kviečia atvykti į progimnaziją pokalbiui, rekomenduoja atlikti medicininę apžiūrą.

6.3. visuomenės sveikatos priežiūros specialistas informuoja mokinį, mokinio atstovus pagal įstatymą apie asmens sveikatos priežiūros įstaigas, kuriose galima atlikti medicininę apžiūrą (testavimą);

6.4. progimnazijos socialinis pedagogas ar psichologas informuoja mokinį, mokinio atstovus pagal įstatymą apie institucijas, įstaigas, organizacijas, teikiančias psichologinę, socialinę, teisinę ar kitą pagalbą.

6.5. esant poreikiui suteikia mokiniui pirmąją pagalbą;

6.6. jeigu mokiniui reikalinga skubi medicinos pagalba, kviečiama greitoji medicinos pagalba;

6.7. mokinį vežant į ASPĮ, jį lydi Progimnazijos administracijos atstovas ar jų paskirtas asmuo ir lieka su nukentėjusiuoju, kol atvyks informuoti telefonu tėvai (globėjai, rūpintojai) arba jų įgaliotas asmuo;

6.8. progimnazijos direktorius ar jo įgalioti asmenys nedelsiant informuoja apie mokinio apsinuodijimą psichiką veikiančiomis medžiagomis mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), teritorinės policijos įstaigą ir (ar) Vaiko teisių apsaugos skyrių (toliau – VTAS) pagal mokinio gyvenamąją vietą.

7. **Progimnazijos Vaiko gerovės komisija** (toliau – VGK) aptaria mokinio, vartojančio ir platinančio psichiką veikiančias medžiagas, elgesį Vaiko gerovės komisijos posėdyje dalyvaujant klasės vadovui, mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) bei kitiems kviestiniams mokinio gerove suinteresuotiems asmenims:

7.1. VGK posėdyje numatomi tolimesni mokinio elgesio korekcijos veiksmai ir kita pagalba (sudaromas pagalbos planas);

7.2. esant pagrįstiems įtarimams ar faktams, kad mokinys ne kartą vartojo psichiką veikiančias medžiagas, tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami apie galimybę mokiniui dalyvauti Ankstyvosios intervencijos programoje;

7.3. tėvams (globėjams, rūpintojams) sutikus, kad mokinys dalyvautų Ankstyvosios intervencijos programoje, jie nukreipiami į Mažeikių savivaldybės visuomenės sveikatos biurą, vykdantį šią programą;

7.4. atsisakius dalyvauti Ankstyvosios intervencijos programoje, organizuojamas VGK posėdis, kuriame priimamas sprendimas dėl kreipimosi į tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių dėl tolimesnių veiksmų, pagalbos skyrimo.

III SKYRIUS MOKINIŲ DAIKTŲ PATIKRINIMAS

8. Progimnazijos darbuotojui, kilus pagrįstiems įtarimams, jog mokinys gali turėti draudžiamų psichiką veikiančių medžiagų, nedelsdamas apie tai informuoja progimnazijos direktorių, socialinį pedagogą ar kitus įgaliotus asmenis.

9. Progimnazijos direktorius ar jo įgaliotas atstovas turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

10. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du progimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – socialinis pedagogas, direktoriaus pavaduotojas ar jo įgaliotas atstovas.

11. Paaiškėjus, kad mokinys turi psichiką veikiančių medžiagų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

12. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų psichiką veikiančių medžiagų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir jie kviečiami atvykti į progimnaziją.

13. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų psichiką veikiančių medžiagų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

14. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas socialinio pedagogo, progimnazijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Informacija apie mokinius, vartojančius narkotines, psichotropines ir kitas psichiką veikiančias medžiagas, arba mokinius, turinčius priklausomybę nuo šių medžiagų, turi būti disponuojama tiek, kiek reikalinga vaiko teisei būti sveikam užtikrinti, tačiau nepažeidžiant vaiko teisės į privatų gyvenimą, asmens neliečiamybę, todėl ši informacija gali būti teikiama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

16. Progimnazijos direktorius progimnazijoje užtikrina, kad būtų įgyvendinama narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija, ankstyvoji intervencija, skirta mokiniams, vartojantiems narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, teikiama pagalba mokiniams, vartojantiems šias medžiagas, plėtojamas įstaigų tarpusavio bendradarbiavimas su vaiko teisių apsaugos tarnybomis, teisės saugos, sveikatos priežiūros ir reabilitacijos įstaigomis.

17. Progimnazijos direktorius supažindina darbuotojus ir mokinius su šio Aprašo nuostatomis.
